

Prifysgol Metropolitan Caerdydd

Datganiad Blynyddol ar Uniondeb Ymchwil: 2024/25

Mae'r ddogfen hon hefyd ar gael yn Saesneg.

1. Cyflwyniad a Chefndir

1.1 Mae Prifysgol Metropolitan Caerdydd yn gwbl ymrwymedig i gefnogi'r lefelau uchaf o uniondeb ymchwil a llywodraethu yn ei holl weithgarwch ymchwil. Fel un sy'n derbyn cyllid cyhoeddus, mae Met Caerdydd yn cydnabod pwysigrwydd sicrhau bod ei staff a'i fyfyrwyr yn cynnal safonau rhagorol o ymarfer academaidd, uniondeb a gonestrwydd ym mhob agwedd ar ymchwil.

1.2 Fel llofnodwr i'r Concordat i Gefnogi Uniondeb Ymchwil, mae Met Caerdydd wedi ymrwymo i gynnal yr ymrwymiadau sydd ynddo. Er mwyn gwella atebolrwydd a rhoi sicrwydd bod mesurau yn cael eu cynnal i gefnogi safonau uchel o uniondeb ymchwil, mae'r Concordat yn argymhell bod cyflogwyr ymchwilwyr yn cyflwyno datganiad blynyddol byr i'w corff llywodraethu eu hunain sy'n:

- Darparu crynodeb o gamau gweithredu a gweithgareddau a gynhaliwyd i gefnogi a chryfhau dealltwriaeth a chymhwyso materion uniondeb ymchwil.
- Yn darparu sicrwydd bod y prosesau sydd ganddynt ar waith ar gyfer delio â honiadau o gamymddwyn yn dryloyw, yn gadarn, yn deg, a'u bod yn parhau i fod yn briodol i anghenion y sefydliad.
- Yn darparu datganiad lefel uchel ar unrhyw ymchwiliadau ffurfiol o gamymddwyn ymchwil sydd wedi cael eu cynnal.

1.3 Dyma wythfed datganiad blynyddol y Brifysgol ar Uniondeb Ymchwil ac mae'n ymwneud â blwyddyn academaidd 2024/25. Mae gwybodaeth fanwl am ddull cyffredinol y Brifysgol o ymdrin ag uniondeb ymchwil a chamymddwyn ymchwil wedi'i chynnwys yn Natganiad Blynyddol cyntaf y Brifysgol, sydd ar gael drwy wefan Met Caerdydd¹.

1.4 Fel yr argymhellir gan y Concordat, bydd y datganiad hwn ar gael i'r cyhoedd ar wefan y Brifysgol.

2. Crynodeb o gamau gweithredu a gweithgareddau a wnaed i gefnogi a chryfhau dealltwriaeth a chymhwyso materion uniondeb ymchwil

2.1 Mae uniondeb ymchwil wedi parhau i fod yn ffocws allweddol i'r Brifysgol yn y flwyddyn academaidd 2024/25. Gweithgareddau penodol a gynhaliwyd yn ystod y flwyddyn yw:

- Mae gwaith i ddatblygu ffurflen gais moeseg ar-lein wedi parhau eleni. Yn dilyn cyfnod peilot, bydd y ffurflen yn cael ei lansio'n swyddogol i'w defnyddio gan staff a myfyrwyr o flwyddyn academaidd 2025/26 ymlaen.

¹ <https://www.cardiffmet.ac.uk/cy/ymchwil/amgylchedd-ymchwil/uniondeb-a-llywodraethu/>

- Mae trafodaethau wedi parhau eleni mewn perthynas â chynllun gwella hyfforddiant a datblygiad staff sy'n gysylltiedig â moeseg ac uniondeb
- Yn 2024/25, cyflwynwyd y broses newydd ar gyfer cael nawdd gan y Sefydliad ar gyfer ymchwil iechyd a gofal cymdeithasol a gynhelir mewn cyfleusterau'r GIG neu gan ddefnyddio adnoddau'r GIG yng Nghymru a Lloegr. Mae'r tîm wedi cefnogi pedwar cais ers iddo gael ei lansio ac mae'r adborth wedi bod yn gadarnhaol hyd yn hyn. Mae gwaith yn cael ei wneud ar hyn o bryd i ffurfioli polisi nawdd newydd i'w weithredu yn 2025/26
- Mae'r defnydd o adnoddau a ddarperir gan UKRIO fel rhan o'n tanysgrifiad sefydliadol wedi parhau i dyfu eleni. Yn arwyddocaol, cofrestrodd dros 120 o unigolion ar y modiwl e-ddysgu peilot, Cyflwyniad i Uniondeb Ymchwil. O ganlyniad, rydym yn bwriadu lansio cyhoeddusrwydd am lansio'r modiwl llawn i'r holl staff academiaidd ac ymchwilwyr doethuriaeth
- Mae cynllunio wedi dechrau mewn perthynas â gwella'r canllawiau a'r gefnogaeth a gynigir i staff ac ymchwilwyr doethurol mewn perthynas ag uniondeb a llywodraethu ymchwil. Mae hwn yn ddarn o waith tymor hwy a fydd yn dechrau o ddiwedd y flwyddyn academiaidd 2025/26 a bydd yn cyd-fynd â'r Concordat i Gefnogi Uniondeb Ymchwil a ail-lansiwyd.

3. Prosesau ar waith ar gyfer delio â honiadau o gamymddwyn

3.1 Cymeradwywyd y fersiwn gyfredol o'r Polisi Camymddwyn Ymchwil gan y Pwyllgor Ymchwil ac Arloesi ym mis Rhagfyr 2021. Mae'r Polisi yn cael ei adolygu ar hyn o bryd a disgwylir y bydd fersiwn wedi'i diweddarau yn cael ei lansio yn y flwyddyn academiaidd 2025/26

3.2 Dan y polisi presennol, mae'r broses ar gyfer ymchwilio i honiadau o gamymddwyn ymchwil ym Met Caerdydd yn parhau i fod yn broses dau gam:

- **CAM 1:** Gwneir honiadau o gamymddwyn ymchwil yn ysgrifenedig at y Cyfarwyddwr Ymchwil (DoR)² a fydd yn cynnal ymchwiliad cychwynnol i ganfod a oes achos prima facie o gamymddwyn yn bodoli. Lle nad yw'n briodol i'r DoR gynnal yr ymchwiliad, bydd hyn yn cael ei gynnal gan aelod arall o staff, a enwebwyd gan Ymchwil ac Arloesi PV-C.
- **CAM 2:** Pan ystyrir bod achos prima facie yn bodoli, bydd yr achos yn cael ei gyfeirio at PV-C Ymchwil ac Arloesi a allai gymryd camau gweithredu ar unwaith neu a allai ysgogi ymchwiliad pellach i'r honiad. Os oes angen ymchwiliad pellach, byddant yn cael eu cynnal gan naill ai PV-C Ymchwil ac Arloesi neu gan unigolyn priodol a benodir gan PV-C Ymchwil ac Arloesi.

3.3 Mae'r Polisi Camymddwyn Ymchwil ar [Hwb Polisi Met Caerdydd](#). Bydd cynnydd mewn perthynas ag adolygu'r polisi yn cael ei adrodd yn y datganiad blynyddol nesaf.

4. Datganiad ar unrhyw ymchwiliad ffurfiol i gamymddwyn ymchwil a gynhaliwyd

---

² Noder y bydd hyn bellach yn cael ei wneud gan y Pennaeth Ymchwil a bydd hyn yn cael ei adlewyrchu yn y polisi wedi'i ddiweddarau

CYFLWYNWYD YM MWRDD LLYWODRAETHWYR CYFARFOD CAERDYDD: 26/11/2025

- 4.1 Ni dderbyniwyd unrhyw honiadau o dan Weithdrefn Camymddwyn Ymchwil y Brifysgol yn ystod 2024/25.